

at kravene enkeltvis angår små værdier eller interesser, at et betydeligt flertal af kravene ikke kan forventes fremmet ved individuelle søgsmål, og at kravene ikke kan antages at rejse spørgsmål, som kræver individuel behandling.

Retsplejerådet anbefaler på denne baggrund, at der – ligesom i norsk ret – i sager om *individuel »uprocessbare«* krav (dvs. krav, som på grund af deres ringe størrelse almindeligvis ikke kan forventes fremmet ved individuelle søgsmål) tillades gruppesøgsmål baseret på, at gruppemedlemmerne skal framelde sig søgsmålet (opt out). Et gruppesøgsmål bør efter rådets opfattelse alene kunne gennemføres på denne måde, hvis et gruppesøgsmål med tilmelding (opt in) ikke vil være en hensigtsmæssig måde at gennemføre søgsmålet på. Retsplejerådet forudsætter endvidere, at det også i disse tilfælde skal være muligt at underrette gruppemedlemmerne om sagen på en hensigtsmæssig måde, således at gruppemedlemmerne får mulighed for at overveje, om de skal framelde sig gruppesøgsmålet.

Efter Retsplejerådets opfattelse er en sådan løsning den mest effektive, idet et gruppesøgsmål vil omfatte flere af de berettigede. Særlige regler om gruppesøgsmål med framelding (opt out) for individuelt »uprocessbare«

krav kan således kompensere for, at det arbejde, der vil være forbundet med at tilmelde sig et gruppesøgsmål, vil få en del berettigede til at afstå fra tilmelding – særligt hvis kravet er af mindre værdi.

Retsplejerådet finder, at kravene til grupperepræsentanten må være særligt høje, når et gruppesøgsmål omfatter de gruppemedlemmer, der ikke har frameldt sig, og rådet foreslår derfor, at kun offentlige myndigheder skal kunne udpeges som grupperepræsentant i disse sager, jf. nærmere herom i pkt. 3.4.4 nedenfor.

Når et gruppesøgsmål med framelding undergives de nævnte begrænsninger, bliver betænelighederne mindre. Anvendelsesområdet for gruppesøgsmål med framelding vil i givet fald være særligt relevant, når kravene udspringer af løbende kunde- eller tjenesteforhold (eksempelvis bank og forsikring, telefoni og elektroniske kommunikationstjenester, strømlevering, fjernsyns- og avisabonnement, alarmtjeneste, transport mv.). I denne type sager vil sagsøgte ud fra sit kunderegister som regel have overblik over, hvor mange en afgørelse kan få virkning for, således at sagsøgte kan forudberegne de økonomiske konsekvenser af en eventuel dom.

Gruppesøgsmål med framelding vil kunne omfatte gruppemedlemmer, der ikke er blevet bekendt med en meddelelse om gruppesøgsmålet, selv om meddelelsen er givet på en sådan måde – f.eks. ved annoncering

i (lokale) (uge)aviser eller i forbrugerprogrammer – at langt størsteparten af gruppemedlemmerne er blevet bekendt med gruppesøgsmålet. Retsplejerådet er opmærksom på, at et gruppesøgsmål med framelding principielt vil udgøre et indgreb i dispositionsfriheden for den del af disse gruppemedlemmer, der ville have anvendt muligheden for framelding, hvis de var blevet opmærksomme på gruppesøgsmålet. Det er rådets opfattelse, at indgrebet vil være af meget begrænset rækkevidde, idet det må antages, at de fleste gruppemedlemmer under alle omstændigheder ville have undladt at framelde sig gruppesøgsmålet, der ikke indebærer nogen økonomisk risiko. Det er samtidig rådets opfattelse, at deltagelse i et gruppesøgsmål om individuelt »uprocessbare«

krav næppe er egnet til at påvirke det enkelte gruppemedlems forhold til forretningsforbindelser mv., eftersom det enkelte krav har en begrænset økonomisk værdi og gruppemedlemmet normalt ikke deltager personligt under sagens behandling.

Sammenfattende giver kombinationen af gruppesøgsmål både efter en tilmeldingsmodel og – i begrænset omfang – efter en frameldingsmodel efter Retsplejerådets opfattelse en god og fleksibel løsning, der dækker de forskellige behov, som gør sig gældende for så vidt angår krav, der er individuelt »processbare«

henholdsvis »uprocessbare«.

Der henvises til betænkningen side 238-242.

3.2.2. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Det er dog præciseret, at den bindende virkning af en dom i et gruppesøgsmål med framelding kun omfatter personer, som kunne have været sagsøgt i Danmark vedrørende det pågældende krav. Det er endvidere præciseret, at frameldingsmodellen kun kan anvendes, når det er *klart*, at kravene på grund af deres ringe størrelse almindeligvis ikke kan forventes fremmet ved individuelle søgsmål. Hermed understreges det, at frameldingsmodellen har undtagelsens karakter.

Endvidere foreslås det, at betingelserne for efter udløbet af frameldingsfristen at framelde sig et gruppesøgsmål skal være de samme som for efter tilmeldingsfristens udløb at tilmelde sig et gruppesøgsmål. I begge tilfælde må det efter Justitsministeriets opfattelse anses for væsentligt for både retten og parterne, at det efter udløbet af tilmeldings- henholdsvis frameldingsfristen som altovervejende hovedregel ligger fast, hvem der er omfattet af gruppesøgsmålet.

Det har i forbindelse med høringen over betænkningen været anført, at gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen, dvs. hvor sagen omfatter de personer, hvis krav er omfattet af stævningen, og som *ikke* har reage-